

IZVJEŠĆE

O FINACIJSKOJ REVIZIJI MINISTARSTVA VANJSKIH POSLOVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2011. GODINU

Broj: 01-02/03-07-16-1-465/12

Sarajevo, lipanj 2012. godine

KAZALO

I. MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
II. NALAZI I PREPORUKE	5
1. Uvod.....	5
2. Postupanje po ranijim preporukama.....	6
3. Sustav internih kontrola	7
4. Proračun	9
5. Financijska izvješća	10
6. Pregled rashoda proračuna.....	10
6.1. Tekući izdaci	10
6.2. Kapitalni izdaci	19
7. Bilanca stanja.....	19
8. Javne nabave.....	21
9. Prihodi.....	22
10. Ostalo.....	22
11. Korespondencija	25
III. PRIVITAK.....	26
FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA	26
Izjava o odgovornostima rukovodstva	
Pregled rashoda proračuna za 2011. godinu	
Bilanca stanja na 31.12.2011. godine	

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća i usuglašenosti poslovanja s odgovarajućim zakonima i propisima za godinu koja se završava 31. prosinca 2011. godine u **Ministarstvu vanjskih poslova Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno osigurati da su finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvješćima usuglašene s odgovarajućim zakonima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o finansijskim izvješćima temeljem revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 12/06) i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka se temelji na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju unutarnje revizije i sustav internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvješćima, po svim bitnim pitanjima, usuglašene s odgovarajućim zakonima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Temelj za negativno mišljenje

1. Kao što je navedeno pod točkom 6.1. Izvješća, pojedini izdaci po temelju putnih troškova, upotrebe službenih vozila i usluga reprezentacije nisu potkrijepljeni odgovarajućim evidencijama i dokumentacijom na temelju koje se može potvrditi namjensko trošenje sredstava.
2. Kao što je navedeno pod točkom 6.1. Izvješća, ugovori o djelu su zaključeni za obavljanje poslova koji su po opisu isti ili slični poslovima definiranim pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta.
3. Kako je navedeno pod točkom 7. Izvješća popis sredstava, obveza i potraživanja nije izvršen sukladno važećim propisima.
4. Kao što je navedeno pod točkom 8. Izvješća nije osigurana blagovremena provedba procedura javnih nabava za pojedine realizirane tekuće izdatke.

Negativno mišljenje

Prema našem mišljenju, zbog značajnosti efekata koje na finansijska izvješća mogu imati stavci navedeni u Temelju za negativno mišljenje, finansijska izvješća Ministarstva ne prikazuju fer i istinito stanje imovine i obveza na 31. prosinca 2011. godine i rezultate poslovanja i izvršenja proračuna za godinu koja se završila na navedeni datum sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Financijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvješćima **nisu** bile u svim značajnim aspektima usuglašene s odgovarajućim zakonima i propisima, kako je navedeno u Temelju za negativno mišljenje.

Sarajevo, 28.06.2012. godine

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Dževad Nekić

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Božana Trninić

II. NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Ministarstvo je utemeljeno Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine¹. Prema odredbama navedenog Zakona Ministarstvo je mjerodavno za:

- provedbu utvrđene politike BiH i razvoj međunarodnih odnosa sukladno stavovima i smjernicama Predsjedništva BiH;
- predlaganje stavova o pitanjima od interesa za vanjskopolitičke aktivnosti i međunarodni položaj BiH;
- zastupanje BiH u diplomatskim odnosima prema drugim državama, međunarodnim organizacijama i na međunarodnim konferencijama;
- praćenje stanja i razvoj međunarodnih odnosa BiH sa drugim državama, međunarodnim organizacijama i drugim subjektima međunarodnog prava i međunarodnih odnosa;
- predlaganje Predsjedništvu BiH uspostavljanja ili prekida diplomatskih ili konzularnih odnosa sa drugim državama;
- suradnja s međunarodnim organizacijama, predlaganje Predsjedništvu BiH učlanjenja odnosno sudjelovanja BiH u radu međunarodnih organizacija;
- organiziranje, usmjeravanje i koordinacija rada diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH u inozemstvu;
- pripremanje i organiziranje međunarodnih posjeta i susreta;
- pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma;
- vršenje poslova u svezi s boravkom i zaštitom prava i interesa državljana BiH sa stalnim i povremenim boravkom u inozemstvu i domaćih pravnih osoba u inozemstvu;
- praćenje međunarodnih ekonomskih kretanja i odnosa i izvješćivanje mjerodavnih tijela o tome, kao i praćenje ekonomskih odnosa BiH sa pojedinim zemljama i regijama;
- poticanje, razvijanje i koordinacija suradnje sa iseljeništvom iz BiH;
- pripremanje dokumentacije, analiza, informacija i drugih materijala za potrebe Predsjedništva BiH, Vijeća ministara i drugih tijela mjerodavnih za provedbu vanjske politike.

Radom Ministarstva rukovodi ministar u suradnji sa zamjenikom ministra. Unutarnje ustrojstvo Ministarstva utvrđuje se Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu koji donosi ministar, a odobrava ga Vijeće ministara BiH. Poslovi iz ovlasti Ministarstva obavljaju se u okviru osnovnih organizacijskih jedinica u sjedištu u Sarajevu i u okviru 56 diplomatsko-konzularnih predstavništava (DKP) u inozemstvu, a čine ih veleposlanstva, stalne misije pri međunarodnim organizacijama i generalni konzulati. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu sistematizirano je ukupno 658 radnih mjesta, od čega je 288 radnih mjesta u sjedištu Ministarstva i 370 radnih mjesta u DKP mreži.

¹ Službeni glasnik BiH broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH (u daljnjem tekstu: Ured) izvršio je financijsku reviziju Ministarstva za 2010. godinu o čemu je sačinjeno Izvješće o reviziji, te izrazio mišljenje sa rezervom na financijska izvješća i zakonitost poslovanja vezano za netočno iskazivanje pojedinih pozicija izdataka po odobrenoj strukturi, za izvršenje izdataka po temelju plaća, putnih troškova, telefonskih usluga, upotrebe službenih vozila, usluga reprezentacije i ugovora o djelu, te za neuspostavljanje odgovarajućeg sustava javnih nabava.

Pored navedenog skretanjem pozornosti je ukazano na potrebu provođenja zaključaka Središnjeg popisnog povjerenstva Ministarstva i uspostavljanja odgovarajućeg ustava kontrole raspolaganja novčanim sredstvima, te na neizvjesnost u svezi s potencijalnim obvezama.

Ministarstvu su predložene preporuke kojima se sugerira poduzimanje određenih aktivnosti na unapređenju poslovanja i otklanjanju nepravilnosti u daljnjem poslovanju.

Ministarstvo je dostavilo odgovor Uredu suglasno članku 16. stavak 3. Zakona o reviziji o poduzetim aktivnostima radi nadilaženja slabosti i nedostataka koji su identificirani u Izvješću o reviziji za 2010. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije date u Izvješću o reviziji za 2010. godinu te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke:

- Izdaci su evidentirani sukladno odobrenoj strukturi.
- Izvršen je sveobuhvatan popis novčanih sredstava.
- Ministarstvo nije objavilo iznos potencijalnih obveza u zabilješkama uz financijske izvješće, a u svezi s činjenicom da nisu propisana jedinstvena pravila vezana za praćenje i izvješćivanje o potencijalnim obvezama proračunskih korisnika.

Preporuke čija je realizacija u tijeku:

- Zakon o vanjskim poslovima je i dalje u proceduri usvajanja, kao i novi Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva.
- I pored poduzetih određenih mjera nije uspostavljen sustav internih kontrola koji osigurava dosljednu primjenu donesenih internih akata.
- Poduzete su određene aktivnosti na unapređenju rada unutarnje revizije, mada iste još uvijek nisu na zadovoljavajućoj razini.
- Služba za javne nabave nije kadrovski popunjena na odgovarajući način.
- Poduzete su određene aktivnosti na rješavanju radno-pravnog statusa uposlenika, ali je nužno nastaviti s unapređenjem procesa upošljavanja osoblja u smislu transparentnosti i javnosti postupka.
- Iako su poduzete mjere u cilju racionalizacije isplata stimulacija nužno je preispitati kriterije vrednovanja rada u pojedinim povjerenstvima.
- U cilju racionalizacije izdataka za mobilne telefone smanjeni su limiti potrošnje, ali još uvijek nisu definirani limiti za rukovodeće pozicije u Ministarstvu.

- Izvršeno je smanjenje limita potrošnje za reprezentaciju i broja uposlenih koji koriste ovo pravo, međutim nužno je uspostaviti efikasan sustav praćenja ovih izdataka.
- Smanjene su gotovinske isplate za pojedine troškove, ali je nužno daljnje unaprjeđenje procesa vezanog za blagajničko poslovanje.

Nerealizirane preporuke:

- Nije uspostavljen efikasan sustav praćenja izdataka vezanih za putne troškove i uporabu službenih vozila.
- Nije posvećena dužna pozornost pitanju adekvatnog rješavanja zdravstvenog osiguranja uposlenih u DKP mreži.
- I dalje se angažira osoblje po ugovorima o djelu za obavljanje poslova koji su po opisu slični poslovima sistematiziranih radnih mjesta.
- Nisu provedene blagovremene procedure javnih nabava za pojedine realizirane tekuće izdatke.
- Nisu ispoštovane preporuke Središnjeg popisnog povjerenstva vezane za pripremu i provođenje popisa stalnih sredstava.

Preporuke vezane za planiranje proračuna nisu mogle biti sagledane u reviziji za 2011. godinu zbog uvjeta u kojima je vršeno financiranje institucija BiH.

3. Sustav internih kontrola ²

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usuglašenost poslovanja sa zakonima i propisima. Temelj za funkcioniranje sustava internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja čija je polazna osnova donošenje adekvatnih propisa i postavljanje adekvatne organizacijske strukture.

Ministarstvo posluje na temelju preuzetog zakona iz 1992. godine, što je jedan od otežavajućih faktora za postizanje programskih ciljeva i efikasno upravljanje javnim financijama. Prema raspoloživim informacijama prijedlog novog Zakona o vanjskim poslovima je u proceduri usvajanja već par godina. Unutarnje ustrojstvo Ministarstva se utvrđuje Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu koji donosi ministar, a odobrava ga Vijeće ministara BiH. Prijedlog novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva je također u proceduri usvajanja već par godina.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu se uređuje organizacijska struktura i sistematizacija radnih mjesta sa opisom poslova i zadataka kao i ovlasti i nadležnosti svih uposlenih. Ponovo skrećemo pozornost na činjenicu da važećom sistematizacijom radnih mjesta nije utvrđen točan broj izvršitelja na pojedinim radnim mjestima po platnim razredima što pri podnošenju zahtjeva za proračun ostavlja prostor za planiranje viška sredstava na poziciji bruto plaća i naknada i prestrukturiranje tog odobrenog viška sredstava na ostale pozicije rashoda.

² Sustav internih kontrola je jedinstven proces kojeg uvodi rukovodstvo i uposleni institucije, a osmišljen je za pružanje razumnog uvjerenja da se u izvršavanju misije institucije postižu sljedeći opći ciljevi: efikasne poslovne operacije, pouzdano finansijsko izvješćivanje, usuglašenost poslovanja sa zakonima i propisima i zaštita imovine.

Također napominjemo da važećim propisima nisu precizno razgraničena radna mjesta diplomatsko-konzularne službe i ostala radna mjesta, tako da su u praksi svi uposleni u Ministarstvu dobili status diplomatsko-konzularnog osoblja čime je omogućena velika fluktuacija uposlenih i unaprjeđenja bez jasno definiranih pravila i kriterija, odnosno bez precizno definiranih ovlasti, nadležnosti i odgovornosti. Navedeno se obrazlaže specifičnostima poslova i zadataka Ministarstva, potrebom za rotacijom uposlenih u sjedištu i DKP mreži i izuzećem od primjene Zakona o državnoj službi za uposlene u Ministarstvu.

Određeni broj slučajeva neažurne i neuredne računovodstvene dokumentacije, kao i pogrešnih knjiženja u poslovnim knjigama je posljedica kadrovske strukture, odnosno rasporeda nedovoljno stručnih i obučenih kadrova za obavljanje poslova vezanih za materijalno-financijsko i konzularno poslovanje. Kada je riječ o računovodstvenim evidencijama potrebno je istaći da samo 19 diplomatsko-konzularnih predstavništava vrši izravan unos podataka u poslovne knjige na temelju raspoložive dokumentacije, dok ostala predstavništva dostavljaju dokumentaciju u sjedište Ministarstva gdje unos podataka vrši Odsjek za financije koji nije popunjen na odgovarajući način ni po broju ni po strukturi kadrova. Poseban problem predstavlja nepoštivanje rokova i pravila za dostavu dokumentacije u sjedište Ministarstva sukladno internom Naputku o obradi i kretanju financijske dokumentacije u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH u smislu da u pojedinim slučajevima dostavljeni računi nisu prevedeni (prijevod opisa troška) na jedan od tri službena jezika, da dokumenti formalno i materijalno nisu ispravni i ovjereni potpisom odgovorne osobe i sl., a što je potencijalni rizik za pogrešno iskazivanje izvršenja proračuna po pojedinim kategorijama rashoda.

Sve naprijed navedeno predstavlja visok rizik po pouzdano financijsko izvješćivanje, te stoga smatramo da je navedenim pitanjima potrebno posvetiti izuzetnu pozornost pri predlaganju izmjena normativnih akata

U nedostatku jedinstvenih pravila, za koje je mjerodavno Vijeće ministara BiH, kojima bi se riješila pitanja potrošnje određenih kategorija rashoda Ministarstvo je donijelo interne akte i propisalo interne procedure za praćenje izvršenja pojedinih izdataka. U cilju uspostavljanja efikasnijeg sustava internih kontrola i ušteda na pojedinim stavkama rashoda Ministarstvo je u tijeku 2011. godine izmijenilo određeni broj internih pravila (npr. smanjeni su limiti potrošnje za mobilne telefone i reprezentaciju). Premda je Ministarstvo donijelo interne akte i propisalo interne procedure za praćenje izvršenja pojedinih izdataka, konstatirali smo određene slabosti u sustavu internih kontrola u dijelu izdataka za plaće, putne troškove, telefonske i poštanske usluge, službena vozila, reprezentaciju, primarnu zdravstvenu zaštitu i ugovore o djelu (vidjeti točku 6. Izvješća). Također, Ministarstvo nije izvršilo odgovarajući popis sredstava, obveza i potraživanja koji bi poslužio kao podloga za usporedbu knjigovodstvenog i stvarnog stanja utvrđenog popisom (vidjeti točku 7. Izvješća). Sustav internih kontrola pokazuje slabost u procesu planiranja i blagovremenog provođenja procedura javnih nabava (vidjeti točku 8. Izvješća).

Jedan od segmenata efikasnosti sustava internih kontrola je proces uspostavljanja funkcionalno neovisne interne revizije, odnosno organizacijske jedinice sa odgovarajućim ovlastima i djelokrugom rada. U Ministarstvu je uspostavljen Ured za reviziju, kao osnovna organizacijska jedinica u okviru koje je sistematizirano 7, a popunjeno 6 radnih mjesta. Tijekom 2011. godine unutarnja revizija je vršila kontrolu određenih procesa materijalno-financijskog poslovanja Ministarstva (stalna sredstva, gotovina, plate, naknade, službena vozila, poslovanje četiri diplomatsko-konzularna predstavništva itd.). Rad unutarnje revizije u pojedinim slučajevima nije bio utemeljen

na procedurama planiranja, izvršenja i izvješćivanja sukladno revizijskim standardima, ali unutarnja revizija Ministarstva samostalno i u suradnji sa Središnjom harmonizacijskom jedinicom Ministarstva financija i trezora BiH poduzima aktivnosti na unaprjeđenju rada.

Nužno je da Ministarstvo, sukladno svojim nadležnostima, ponovo inicira donošenje odgovarajućih normativnih akata u cilju definiranja nadležnosti, organizacije, načina rada i rukovođenja, a sve u cilju efikasnosti poslovanja i pouzdanosti financijskih izvješća. Također, nužno je uspostaviti sustav internih kontrola koji će osigurati dosljednu primjenu donesenih internih akata i propisanih internih procedura vezanih za materijalno-financijsko poslovanje.

4. Proračun

- Planiranje i izvršenje proračuna

Ministarstvo je uputilo zahtjev Ministarstvu financija i trezora BiH za dodjelu sredstava iz proračuna u visini od 56.624.267 KM (tekući izdaci 53.617.267 KM i kapitalni izdaci 3.007.000 KM). Međutim, zbog neusuglašenih stavova u svezi s donošenjem proračuna tijekom cijele 2011. godine, ovaj zahtjev nije prošao proceduru redovitog usvajanja.

Financiranje Ministarstva u 2011. godini realizirano je sukladno odlukama o privremenom financiranju institucija BiH po kvartalima (četiri odluke), te Odluci o operativnim mjerama za provođenje Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj-ožujak 2011. godine. Ove odluke su predviđale kvartalno raspolaganje u visini $\frac{1}{4}$ proračuna od iznosa odobrenog proračuna za 2010. godinu i to isključivo za tekuće izdatke bez kapitalnih izdataka.

Ministarstvo je tijekom godine raspolagalo sa 54.368.000 KM proračuna za tekuće izdatke koliko je bilo maksimalno dopušteno po odlukama o privremenom financiranju.

Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2011. godinu³ usvojen je tek po isteku fiskalne godine, odnosno u 2012. godini. Ovim Zakonom Ministarstvu su odobrena sredstva u visini izvršenja proračuna za 2011. godinu, odnosno u visini od 55.025.512 KM (tekući izdaci 53.218.520 KM i kapitalni izdaci 1.806.992 KM).

Ukupno izvršenje proračuna Ministarstva za tekuće izdatke za 2011. godinu iznosi 53.218.520 KM, što u odnosu na izvršenje za 2010. godinu predstavlja povećanje za 352.742 KM.

Kapitalni izdaci za 2011. godinu u iznosu od 1.806.992 KM odnose se na kupovinu objekta u Berlinu, kupovinu opreme i rezervirana sredstva po potpisanim ugovorima za opremanje i adaptaciju zgrade u Bruxellesu.

Struktura odobrenog i izvršenog proračuna Službe po vrsti rashoda prikazana je u privitku Izvješća u Tablici I. – Pregled rashoda proračuna za 2011. godinu.

- Planirani i realizirani programski zadaci

³ Službeni glasnik BiH, broj 12/12 od 14.02.2012. godine

Ministarstvo, kao tijelo uprave, je dužno Vijeću ministara BiH dostaviti Prijedlog programskih zadataka i Izvješće o radu po strukturi koja se prikazuje kroz četiri cjeline (zakonodavne aktivnosti, međunarodni ugovori, europske integracije i tematski dio) sukladno propisanim napucima⁴.

U prezentiranom Izvješću o radu dan je detaljan pregled aktivnosti na realizaciji općih pravaca vanjske politike vezanih za nestalno članstvo BiH u Vijeću sigurnosti UN (VS UN) za razdoblje 2010.-2011. godina, liberalizaciju viznog režima za građane BiH, daljnje približavanje punopravnom članstvu u NATO i EU, uspostavljanje diplomatskih odnosa sa zemljama članicama UN, suradnju sa susjednim zemljama i regionalnu suradnju. Također, dani su detaljni pregledi vezani za sudjelovanje u zakonodavnim aktivnostima pojedinih institucija Bosne i Hercegovine, za zaključivanje međunarodnih ugovora i za realizaciju zadataka u okviru europskih integracija.

5. Financijska izvješća

Ministarstvo je, sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH,⁵ sačinilo godišnje financijsko izvješće za 2011. godinu koje sadržava bilancu stanja, pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama, Posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava i pregled kapitalnih ulaganja po vrstama, projektima i opremi. Također, sastavni dio godišnjeg financijskog izvješća predstavlja analiza izvršenja proračuna koja je sastavljena u tekstualnom obliku.

Godišnje financijsko izvješće predano je 07.03.2012. godine Ministarstvu financija i trezora BiH. Po zahtjevu Ministarstva financija i trezora BiH sačinjeno je i naknadno dostavljeno korigirano financijsko izvješće za 2011. godinu (obrasci: 6-Pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, 6/1-Pregled kapitalnih ulaganja po vrstama, projektima i opremi i 4/1-Pregled dinamike upošljavanja).

6. Pregled rashoda proračuna

6.1. Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupno ostvarene bruto plaće i naknade iz plaća iznose 24.903.590 KM (za sjedište 10.973.568 KM i DKP mrežu 13.930.022 KM). U 2011. godini je izvršenje ove pozicije veće za 819.111 KM ili 3% u odnosu na 2010. godinu, a posljedica je povećanja izdataka za plaće i naknade iz plaća u DKP mreži za 1.022.588 KM uz smanjenja istih u sjedištu Ministarstva za 203.477 KM. Ovi izdaci su planirani za 520 uposlenih na razini Ministarstva. Ukupan broj uposlenih na dan 31.12.2011. godine iznosi 492 (za sjedište Ministarstva 232 i DKP mrežu 260).

⁴ Naputak o postupku pripreme programa rada Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 21/07)
Naputak o metodologiji izrade izvješća o radu Vijeća ministara BiH (Službeni glasnik BiH, broj 96/09)

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 33/07

Način obračuna plaća zaposlenih definisan je odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine⁶, Pravilnika o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine⁷ i Odluke o koeficijentima za diplomatsko-konzularno osoblje⁸.

Krajem 2010. raspisan je javni natječaj za popunu 4 radna mjesta (1 kurir, 3 referenta za komunikacije i informatiku) u Sektoru za opće poslove, koji je okončan u travnju 2011. prijemom kandidata koji su ispunjavali tražene uvjete. Također u kolovozu 2011. je raspisan javni natječaj za popunu 7 radnih mjesta (6 u Sektoru za opće poslove u sjedištu i 1 korespondent u DKP mreži), koji je okončan krajem 2011. prijemom kandidata koji su ispunili uvjete za prijem u radni odnos.

U postupku revizije je primijećeno da se pojedini uposleni nakon prijema po javnim oglasima za rad u sjedištu Ministarstva vrlo brzo raspoređuju u DKP mrežu, a da se ta upražnjena radna mjesta u sjedištu Ministarstva uz suglasnost Agencije za državnu službu BiH popunjavaju kandidatima sa rezervne liste.

Analizom ostvarene sistematizacije radnih mjesta u Ministarstvu smo konstatirali da i dalje nije popunjena planirana sistematizacija (najvećim dijelom u Odsjeku za pravne, kadrovske i prevoditeljske poslove, Odsjeku za opće poslove, Odsjeku za financije, Odsjeku za informatiku i komunikacije i drugo) što se kompenziralo angažmanom uposlenih prema ugovorima o radu na određeno vrijeme i ugovorima o djelu za poslove iz opisa sistematiziranih radnih mjesta, a što se odražavalo na kvalitetu i ažurnost obavljanja aktivnosti iz djelokruga rada Ministarstva. S obzirom da se o ovoj problematici govorilo u Izvješću o reviziji Ministarstva vanjskih poslova BiH za 2010. kada je sa 31.12.2010. bilo angažirano 38 uposlenika po ugovoru o radu na određeno vrijeme, Ministarstvo je poduzelo određene aktivnosti tako, da prema raspoloživim podacima, na dn 31.12.2011. nije bilo uposlenika angažiranih prema ugovoru o radu na određeno vrijeme.

U cilju kvalitetnog obavljanja svih aktivnosti iz djelokruga rada Ministarstva neophodno je nastaviti sa unaprjeđenjem procesa upošljavanja u smislu transparentnosti i javnosti postupka.

U postupku prethodne revizije uočena je specifičnost kod unosa plaća za DKP mrežu koja se ogleda u tome što se podaci iz šihthne liste ne unose u sustav prema vrsti rada već se unosi samo kao redoviti rad što predstavlja osnovicu za obračun poreza i doprinosa za uposlenike DKP mreže. Potom se isplaćena neto plaća uposlenicima DKP mreže knjiži samo kao neto plaća za redoviti rad (konto 611111) tako da se nema uvida u stvarnu strukturu rada odnosno koliko su neto plaće za redoviti rad, a koliko za naknade plaća (za vrijeme bolovanja, godišnjeg odmora, plaćenog odsustva i državnih i vjerskih blagdana). Smatramo kako je pojedinačno iskazivanje ovih naknada bitno zbog pravilnog evidentiranja, provođenja potrebnih analiza, te točnog iskazivanja podataka u financijskim izvješćima.

Preporučamo Ministarstvu da razmotri mogućnosti prilagodbe programa za obračun plaća uposlenih u DKP mreži kako bi bili osigurani podaci za točno popunjavanje analitičkog obrasca broj 2-Pregled rashoda po ekonomskim kategorijama, koji je sastavni dio seta financijskih izvješća.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj: 50/08, 35/09, 75/09

⁷ Službeni glasnik BiH, broj: 98/08

⁸ Službeni glasnik BiH, broj: 98/08

Stimulacija: Krajem 2011. izvršena je isplata stimulacija za 40 uposlenih u neto iznosu od 48.374 KM na godišnjoj razini, a u rasponu od 400 do 4.700 KM, također na godišnjoj razini. Predmetne isplate su izvršene na temelju angažmana uposlenih u povjerenstvima za javne nabave, za popis imovine i obveza, za prijem uposlenika i imenovanje počasnih konzula, te za postignute izvanredne rezultate rada u Povjerenstvu za izradu Pravilnika u provedbi Zakona o zaštiti osobnih podataka u Ministarstvu vanjskih poslova, za rad u Ekspertnom timu za izradu prijedloga u svezi s primjenom i provedbom Sporazuma o pravnom položaju snaga (PfP SOFA) i za rad s agentom Vijeća ministara BiH pred Europskim sudom za ljudska prava vezano za staru deviznu štednju. Od ukupno isplaćene stimulacije, 13.736 KM ili 28 % se odnosi na isplate članovima Zajedničkog radnog povjerenstva za provedbu Aneksa "B" Sporazuma o pitanjima sukcesije bivše SFRJ. Podsjećamo da je ova isplata vršena kontinuirano od 2008., a prema internoj odluci o isplati stimulaciji, također iz 2008.

Iako je na značajne, a u nekim slučajevima i kontinuirane isplate stimulacija ukazivano i preporučivano u izvješćima o reviziji finansijskih izvješća Ministarstva za 2009. i 2010. i dalje postoji potreba za definiranje i pridržavanje jasnih kriterija za isplatu stimulacija za navedene radne aktivnosti uposlenih, a u svezi s činjenicom stalne potrebe štednje i racionalnog trošenja proračunskih sredstava.

Preporučamo Ministarstvu da učini dodatne napore na utvrđivanju preciznih mjerila za vrednovanje izvanrednih rezultata rada, te da preispita način utvrđivanja iznosa naknade za rad u povjerenstvima za javne nabave. Također je potrebno preispitati kontinuirane isplate stimulacije od 2008. godine, a prema internoj odluci iz 2008. godine u cilju racionalnog trošenja proračunskih sredstava.

Plaće uposlenih se obračunavaju sukladno odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine, Pravilnika o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine i Odluke o koeficijentima za diplomatsko-konzularno osoblje.

- **Naknade troškova uposlenih**

Naknade troškova zaposlenih ostvarene tijekom 2011. godine iznose 12.189.284 KM (za sjedište 984.763 KM i za DKP mrežu 11.204.521 KM). Najznačajnije naknade odnose se na prijevoz sa posla i na posao 417.587 (za sjedište 183.460 KM i za DKP mrežu 234.127 KM), topli obrok 1.846.631 KM (za sjedište 402.692 KM i za DKP mrežu 1.443.939 KM), naknade troškova smještaja dužnosnika 8.632.078 KM (za sjedište 17.885 KM i DKP mrežu 8.614.193 KM), odvojeni život 13.481 KM, regres 292.994 KM, dječji dodatak 551.225 KM, ostale naknade 175.354 KM i drugo.

Naknade troškova smještaja dužnosnika: Na ovoj poziciji je iskazan iznos od 8.632.078 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da se od ovog iznosa 17.885 KM odnosi na smještaj dužnosnika u sjedištu Ministarstva (za pozicije zamjenika ministra, savjetnika u uredu ministra i pomoćnika ministra) dok se 8.614.193 KM odnosi na troškove smještaja (najma stambenog prostora) u DKP mreži, sukladno Pravilniku o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u DKP-ima BiH, a prema se kojem naknade za najam stambenog i garažnog prostora za šefa DKP-a odobravaju do 80% njegove plaće, kao i za ostala radna mjesta u DKP-ima do 70% plaće uposlenika (vozač-domar, konzularni radnik I i II, ataše, I.-III. tajnik, savjetnik konzul i ministar savjetnik).

Naknade za dječji dodatak: Naknada za dječji dodatak je ostvarena u iznosu od 551.925 KM, a odnosi se na isplaćene dodatke na plaću na temelju pojedinačnih rješenja Ministarstva za djecu (starosne dobi od 6 do 26 godina) koja borave u zemlji gdje je roditelj raspoređen na posao. Također se ostvaruje i dodatak na školovanje djece koja borave u zemlji prijema na vrijeme trajanja mandata roditelja.

Ostale naknade: Na ovoj poziciji je iskazana realizacija u iznosu od 175.354 KM, a odnosi se na dodatak za supružnika šefa DKP-a u visini 20% osnovice za obračun plaće na ime aktivnosti supružnika u zemlji prijema.

Naknade troškova uposlenih su isplaćene sukladno odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH i pratećim podzakonskim aktima kojima su regulirana prava na iste u Sjedištu, te na temelju odredbi Pravilnika o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine za DKP mrežu.

- **Putni troškovi**

Ukupno ostvareni putni troškovi iznose 1.790.086 KM, a odnose se na putne troškove u zemlji (67.309 KM) i putne troškove u inozemstvu (1.722.777 KM).

Upućivanje na službeni put u Ministarstvu se odvija bez postojanja plana i programa službenih putovanja kao i bez postojanja adekvatnog mehanizma praćenja stvarnih potreba, prepoznavanja svrhe do konačnog odobravanja i realizacije službenih putovanja. U okviru putnih troškova evidentna su pojedina putovanja određenog broja službenika po veleposlanstvima Bosne i Hercegovine čije efekte putovanja nismo mogli identificirati. Na izvršenim putnim nalogima uočena su i neadekvatna pravdanja kako svrhe putovanja tako i pojedinih troškova nastalih na službenom putu. Izvješća sa službenih putovanja su veoma štura bez obrazloženja i eventualnih postignutih efekata. Plaćanja troškova vezanih za službena putovanja vršena su uglavnom putem blagajne.

Putni troškovi u zemlji: U okviru troškova službenih putovanja u zemlji konstatirano je plaćanje dnevnica i troškova smještaja za vikend vozaču zamjenika ministra, odnosno navedena osoba vikendom prima 3 dnevnice u ukupnom iznosu od 150 KM i plaćaju se troškovi smještaja u hotelu za tri noćenja 351 KM što u ukupno iznosi 501 KM za jedan vikend. Ostatak troškova službenih putovanja u zemlji se odnosi na seminare, simpozije i okrugle stolove vezane za rad Ministarstva.

Putni troškovi u inozemstvu: Na pregledanom uzorku putnih naloga u inozemstvo utvrđene su česte promjene datuma službenog putovanja nakon odobrenja ovlaštene osobe, neprilaganje pozivnih pisama uz putne naloge tako da se ne može propratiti opravdanost i mehanizam odobrenja (npr. predavanja u SAD, putovanja u pratnji izaslanstava), komisijska putovanja u cilju rješavanja pojedinih problema u veleposlanstvima čiji su troškovi značajniji od postignutih efekata (npr. spor u Beču čiji je iznos oko 50.000 KM, troškovi odlaska troje službenika u dva navrata oko 9.500 KM), česta putovanja pojedinih službenika kao navodna pratnja diplomatskoj pošti, zamjena i ispomoć u pojedinim veleposlanstvima (troškovi veći od 4.000 KM po osobi), pravdanje troškova reprezentacije uz putne troškove bez obrazloženja svrhe i evidentno pojedinačno konzumiranje hrane i pića.

Nužno je da Ministarstvo uspostavi pouzdan mehanizam praćenja službenih putovanja i putnih troškova i s obzirom na stvarnu funkciju i zadaće institucije potrebno je sačiniti plan i program putovanja koji će biti temeljni pokazatelj svrsishodnosti putovanja, očekivanih efekata i rezultata do konačnog odobravanja i realizacije službenih putovanja.

Također se preporuča Ministarstvu da donošenjem decidnih internih propisa definira jasan opseg (vrsta) troškova koji se priznaju uz putne naloge kao i jedinstven način pravdanja i priznavanja nastalih troškova.

S obzirom na veliki obujam plaćanja putnih troškova putem blagajne potrebno je ubuduće troškove smještaja u zemlji plaćati žiralnim putem uz narudžbenicu, te sagledati mogućnost žirnog plaćanja navedenih troškova i u inozemstvu.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga ostvareni su u iznosu od 1.518.000 KM (za sjedište Ministarstva 494.094 KM i za DKP mrežu 1.468.591 KM), a prema sljedećoj strukturi: fiksni telefoni 744.833 KM, mobilni telefoni 286.108 KM, izdaci za internet 181.766 KM i izdaci za poštanske usluge 305.242 KM.

Troškovi mobilnih telefona: Na temelju interne Odluke o troškovima korištenja mobilnih telefona, koja je u primjeni od 01.09.2011., pravo na naknadu troškova službenih mobilnih telefona imaju: ministar i zamjenik ministra (bez ograničenja), sekretar Ministarstva (250 KM), pomoćnici ministra (150 KM), savjetnici (120 KM), šef ureda zamjenika 2 broja (150 KM), šefovi odsjeka (100 KM), veleposlanik at large (120 KM), načelnici odjela (100 KM) i vozači (50 KM). Ministarstvo ima u korištenju ukupno 68 brojeva mobilnih telefona od kojih 7 brojeva koristi ministar (bez ograničenja), zamjenik ministra (2 broja bez ograničenja), tajnik ministarstva 2 broja sa ograničenjem od 250 KM za svaki broj i ostali korisnici imaju na raspolaganju po jedan broj. Odlukom je predviđeno da razliku ostvarenih troškova u odnosu na dopuštenu naknadu snosi osoba koja je koristila mobilni telefon.

Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo kako su 2011. realizirani troškovi mobilnih telefona u iznosu od 286.108 KM od čega u sjedištu Ministarstva 147.100 KM ili 51 % ukupnih troškova mobilnih telefona. S obzirom da je u Izvješću o reviziji Ministarstva za 2010. preporučeno da se utvrde ograničenja potrošnje na svim razinama odgovornosti i uspostavi efikasna kontrola nad ovim izdacima u cilju racionalne potrošnje proračunskih sredstava, došlo je do relativnog smanjenja limita potrošnje mobilnih telefona od 01.09.2011. osim što i dalje pozicije ministra i zamjenika ministra nemaju ograničenje predmetne potrošnje.

Potrošnja mobilnih telefona se prati mjesečno i neopravdana prekoračenja se nadoknađuju iz plaća uposlenog na koga se isto odnosi. Međutim, uočeno je da su i u 2011. kao i u 2010. pravdana pojedina nastala prekoračenja odobrenih limita na temelju internih odluka u kojima se uglavnom kao razlog pravdanja navodi povećani obujam poslovnih aktivnosti izvan sjedišta Ministarstva kao i prekovremenog rada i rada u dane vikenda. Odobreno je oko 3.700 KM prekoračenja potrošnje, od čega 1.500 KM jednom zaposleniku.

Uvažavajući poduzete aktivnosti na uspostavljanju kontrole nad izdacima za korištenje mobilnih telefona, preporučamo da Ministarstvo konačno utvrdi

ograničenja potrošnje na svim razinama odgovornosti, te da preispita prekoračenja koja se odobravaju kao opravdana, kako ista ne bi izgubila smisao i dovela do neracionalne potrošnje proračunskih sredstava.

- **Nabava materijala**

Izdaci za nabavu materijala su ostvareni u iznosu od 401.638 KM (za sjedište Ministarstva 107.151 KM i DKP mrežu 294.487 KM). Značajni izdaci se odnose na nabavu uredskog materijala (264.934 KM), sitnog inventara (56.325 KM), materijala za čišćenje (38.411 KM) itd.

Uvidom u dokumentaciju u sjedištu Ministarstva smo konstatirali da su izdaci za uredski materijal realizirani u iznosu od 80.211 KM, a da su nabave istog vršene od dobavljača na temelju okvirnog sporazuma koji je važio do 31.12.2010. Tijekom 2011. je pokrenuta procedura izbora dobavljača, ali nije okončana do završne revizije.

- **Tekuće održavanje vozila i izdaci za gorivo**

Izdaci za tekuće održavanje vozila iskazani su u iznosu od 275.046 KM, a izdaci za gorivo u iznosu od 422.075 KM.

Prema raspoloživim podacima troškovi održavanja vozila u sjedištu Ministarstva zaključno sa 31.12.2011. godine iznose 67.377 KM za 28 vozila u uporabi, dok troškovi održavanja vozila u DKP mreži iznose 207.669 KM za ukupno 109 automobila koji se nalaze u uporabi. Uvidom u račune za održavanje vozila utvrđeno je da uz iste nije priložena prateća dokumentacija odnosno nema zahtjeva za servisiranje, kao ni odobrenja mjerodavne službe, što ukazuje na slabost internih kontrola i sustava praćenja troškova vezanih za servisiranje i održavanje vozila.

Održavanje vozila u sjedištu Ministarstva se vršilo u servisima sa kojima Ministarstvo nema sklopljene ugovore za vršenje usluga servisiranja. Od firmi koje vrše servisiranje vozila kupovane su i gume bez provedbe procedura nabave i postojanja ugovora o nabavi guma. Ministarstvo je provelo proceduru ugovaranja nabave goriva u sjedištu, a pregledom računa od izabranog dobavljača pored plaćanja troškova za utrošeno gorivo uočena su plaćanja i usluga pranja vozila odnosno korištenja autopraonice.

Uvidom u putne naloga za službena motorna vozila utvrđeno je da se evidencije o korištenju vozila ne vode uredno i ažurno, odnosno u većini slučajeva nedostaju podaci o pređenim kilometrima, relacija, kao i podaci o prosječnoj potrošnji goriva na kraju svakog mjeseca. Putni nalozi su većinom neuredni i nepregledni tako da se iz istih ne mogu jasno i pouzdano pratiti troškovi vezani za uporabu motornih vozila. Analizom putnih naloga utvrđeno je da se pojedini nalozi uopće ne dostavljaju odnosno ne razdužuju u Odsjeku zaduženom za evidencije i praćenje uporabe službenih vozila. Evidencije o korištenju vozila su nepotpune i neažurne zbog nepopunjavanja potrebnih elemenata definiranih u putnom nalogu što u krajnjoj liniji predstavlja nepoštovanje internih propisa i onemogućavanje praćenje racionalne i namjenske uporabe službenih vozila.

Pravo korištenja vozila 24 sata dnevno za 10 osoba (ministra, zamjenika ministra, sekretara, šefove ureda, pomoćnike ministra i glavnog inspektora) u sjedištu

Ministarstva u 2011. godini bilo je utvrđeno internim Pravilnikom. U veljači 2012. godine donesene su izmjene i dopune Pravilnika o uslovima i načinu korištenja vozila u Ministarstvu vanjskih poslova BiH kojima je utvrđeno da pravo korištenja službenih vozila 24 sata dnevno imaju ministar i zamjenik ministra, a ostale osobe po odobrenju ministra.

Uvažavajući donesene instrukcije kojima se nastojao pojasniti i urediti način uporabe motornih vozila i vođenje evidencija ponovo se preporuča Ministarstvu što žurnije poduzimanje aktivnosti u cilju sređivanja kompletnog procesa uporabe službenih vozila. Sukladno tome nužno je što jasnije i detaljnije definirati način uporabe službenih vozila, obvezu vođenja evidencija, uspostaviti sustav internih kontrola, kao i obvezu striktnog pridržavanja donesenih internih propisa.

- **Unajmljivanje imovine i opreme**

Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme su realizirani u iznosu od 5.339.874 KM. U okviru navedene grupe rashoda najveći dio se odnosi na unajmljivanje prostora i zgrada (613 611) koji je u promatranom razdoblju realiziran u iznosu od 5.182.906 KM. Najveći dio ovih izdataka se odnosi na zakup veleposlanstava i rezidencija, gdje proces zakupa provodi povjerenstvo. Na svaki ugovor o zakupu Pravobraniteljstvo BiH daje mišljenje.

Ministarstvo u sjedištu ima sklopljena dva ugovora o zakupu poslovnog prostora sa istim zakupodavcem u istoj zgradi i to na II. katu za prostor površine 543 m² po cijeni od 10 KM/m² bez PDV-a i na III. katu za prostor površine 543 m² po cijeni od 20 KM/m² bez PDV-a. Režijski troškovi se obračunavaju shodno procentu izdanih kvadratnih metara prostora, a troškovi održavanja i čišćenja poslovnih prostorija padaju na teret zakupca. U sjedištu Ministarstva je zakupljen i garažni prostor za 19 vozila, a ukupna cijena na mjesečnoj razini iznosi 3.040 KM.

S obzirom na značajnu veličinu iznajmljenog poslovnog prostora (1086 m²) u sjedištu, sagledati stvarnu nužnost potrebnog prostora u smislu reduciranja potrebne kvadrature i smanjenja troškova po navedenoj osnovi.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu od 4.019.332 KM. Najznačajniji troškovi se odnose na usluge reprezentacije (758.990 KM), usluge primarne zdravstvene zaštite (1.217.079 KM), ugovore o djelu (215.631 KM), ugovore za privremene i povremene poslove (1.437.030 KM), itd.

Usluge reprezentacije: Izdaci za usluge reprezentacije su ostvareni u iznosu od 758.990 KM (za sjedište 198.292 KM i DKP mrežu 560.698 KM). Internom Odlukom o reprezentaciji u objektu Ministarstva vanjskih poslova i Odlukom o reprezentaciji izvan objekta Ministarstva vanjskih poslova je definirano pravo, način korištenja i visina sredstava za reprezentaciju.

U cilju postupanja po preporukama revizije iz 2010. i Pisma rukovodstvu iz prethodne revizije za 2011. Ministarstvo je krajem septembra 2011. donijelo novu Odluku o

reprezentaciji u objektu Ministarstva prema kojoj su smanjeni mjesečni limiti potrošnje, a pravo na istu na mjesečnoj razini imaju ministar (700 KM), zamjenik ministra (550 KM), tajnik Ministarstva (500 KM). Međutim, u razdoblju do donošenja navedene interne odluke pravo na reprezentaciju je imalo oko 47 uposlenih u sjedištu Ministarstva u rasponu od 100 KM za rukovoditelja odsjeka do 700 KM za ministra.

Analizom izdataka za reprezentaciju u sjedištu Ministarstva je konstatirano da se iznos od 64.000 KM ili 30 % odnosi na internu reprezentaciju ili reprezentaciju u objektu sjedišta Ministarstva. Predmetne usluge pruža Služba za zajedničke poslove koja ispostavlja mjesečne račune. Prekoračenja utvrđenih limita potrošnje usluga reprezentacije se prate i uredno odbijaju od plaće uposlenog. Ograničenja i kontrola korištenja reprezentacije unutar objekta u sjedištu Ministarstva se provode formalno. Smatramo da svrha interne reprezentacije nije u svim slučajevima jasna i da se uglavnom svodi na svakodnevno konzumiranje pića i napitaka uposlenih u granicama utvrđenih limita bez odgovarajućih obrazloženja u funkciji kojih službenih sastanaka su nastali.

Reprezentacija izvan objekta Ministarstva u većini slučajeva ima namjenu za organiziranje poslovnih ručkova poslije određenih protokolarnih sastanaka koji se održavaju u određenim restoranima uz prethodnu rezervaciju na temelju narudžbenice.

Računi reprezentacije na službenim putovanjima su plaćani putem biznis kartice (oko 10.000 KM) ili su odobravani i naplaćivani iz blagajne uz prilaganje računa reprezentacije sa službenih putovanja prilikom pravdanja putnih naloga (oko 11.000 KM). Reprezentacija plaćena na ova dva načina uglavnom nema jasnu svrhu nastalog troška u veza sa službenim aktivnostima Ministarstva.

Internom odlukom je definirana mogućnost korištenja usluga VIP salona na službenim putovanjima u inozemstvo. Realizacija ovih usluga se knjiži na usluge reprezentacije i u tekućoj godini su ostvarene u iznosu oko 9.000 KM.

Na poziciji usluga reprezentacije su knjiženi i izdaci za darove. Naime, oko 25.000 KM je isplaćeno dvjema zlatarskim radnjama na ime nabave reprezentativnih darova, uglavnom suvenira sa prepoznatljivim motivima, a za određene protokolarne posjete stranih zvaničnika.

Na temelju gore navedenog konstatirali smo da su poduzete određene aktivnosti u smislu relativnog smanjenja limita reprezentacije i broja uposlenih koji koriste ovo pravo. Međutim, svrha predmetnih izdataka je i dalje upitna u pojedinim slučajevima i prema našem mišljenju ostavlja prostor za daljnju racionalizaciju.

Preporučamo da se nastavi sa racionalizacijom troškova reprezentacije u objektu Ministarstva u cilju svođenja istih samo na potrebne troškove i u funkciji poslovnih aktivnosti. Kod reprezentacije izvan objekta Ministarstva uspostaviti također racionalno trošenje s posebnim akcentom na pravdanje reprezentacije plaćene biznis karticom ili refundiranje troškova reprezentacije uz druge troškove službenog putovanja pri pravdanju putnog naloga.

S obzirom na kontinuiranu nabavu darova od istih dobavljača više godina, a bez provedene procedure javnih nabava skrećemo pozornost na potrebu produživanja aktivnosti na rješavanju istih sukladno važećim propisima.

Usluge primarne zdravstvene zaštite: Izdaci za usluge primarne zdravstvene zaštite ostvareni su u iznosu od 1.217.079 KM. Izvršenje na ovoj poziciji je veće za 173.455 KM u odnosu na 2010. Ovi izdaci se odnose na uposlene u DKP mreži u zemljama sa kojima Bosna i Hercegovina nema potpisan bilateralni sporazum o zdravstvenom osiguranju, a dijelom su i posljedica i neriješenih problema ino osiguranja sa zemljama sa kojima su sukcesijom preuzeti ugovori o zdravstvenom osiguranju. Pravo na usluge primarne zdravstvene zaštite je regulirano odredbama Pravilnika o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine. Napominjemo da je za ovu problematiku dana preporuka u Izvješću o reviziji Ministarstva za 2010., ali ne možemo potvrditi da je ista realizirana.

Preporučamo Ministarstvu da poduzme sve aktivnosti po pitanju adekvatnog rješavanja zdravstvenog osiguranja uposlenih u DKP mreži u cilju racionalne i namjenske potrošnje proračunskih sredstava.

Ugovori o djelu: Ukupni izdaci temeljem ugovora o djelu iznose 215.631 KM, od čega su isti realizirani u sjedištu Ministarstva u iznosu od 214.483 KM ili 99 % ukupnih izdataka za ove namjene. Revizijom smo konstatairali da je izvršenje na ovoj poziciji veće za 98.000 KM u odnosu na 2010. i ukazuje na kontinuiran rast u odnosu na ranije godine.

Prema prezentiranim podacima, tijekom 2011., 57 osoba je angažirano na temelju ugovora o djelu za poslove koji su, prema našem mišljenju, isti ili slični poslovima iz opisa sistematiziranih radnih mjesta, iako je u obrazloženju radne tablice br.7 navedeno da predmeti iz ugovora o djelu nisu bliski opisu sistematiziranih radnih mjesta. Uvidom u dokumentaciju konstatairali smo kako su isplate vršene za aktivnosti slaganja i evidentiranja prispjele pošte iz DKP-a, izrade izvješća za 2010., u Analizi i planiranju (sa 4 osobe sklopljen ugovor o djelu, a isplaćeno tokom godine ukupno oko 31.000 KM), izrade spiskova svih uposlenih u sjedištu Ministarstva i DKP mreži (za 2 osobe oko 10.300. KM, a od kojih je jedna angažirana kontinuirano u 2011.), izrade godišnjeg finansijskog izvješća za 2010. (oko 6.200 KM), izrada godišnjeg finansijskog izvješća za 2011. (oko 6.000 KM), zavođenje pošte i telefonsko komuniciranje u uredu pomoćnika ministra, priprema sjednica kolegija i parlamenta za ministra (15.911 KM), razvrstavanje i arhiviranje finansijske dokumentacije, usuglašavanje rada pisarnice, tehnička pomoć pri izradi tendera javnih nabava i drugo.

Iako je u Izvješću revizije Ministarstva za 2010. preporučeno da se izdaci za ugovore o djelu racionaliziraju, u 2011. je evidentna tendencija porasta predmetnih izdataka i to na poslovima koji su po svojoj suštini isti ili slični poslovima iz djelokruga sistematiziranih radnih mjesta.

Preporučamo da se angažiranje po ugovorima o djelu detaljno preispita i da se sve aktivnosti iz djelokruga temeljne djelatnosti Ministarstva prerasporede na odgovarajući način u cilju racionalnog trošenja proračunskih sredstava.

Ugovori za privremene i povremene poslove: Izdaci za privremene i povremene poslove realizirani su u iznosu od 1.437.030 KM. Ovi izdaci se odnose na angažman lokalnog osoblja u DKP mreži sukladno odredbama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva i Pravilnika o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine. Uvidom u dokumentaciju konstatairali smo da su predmetni ugovori zaključeni sa 86 osoba, a usporedbom s istim izdacima u 2010. konstatairali smo da je ostvareno smanjenje za iznos od 368.000 KM.

6.2. Kapitalni izdaci

Ukupni kapitalni Izdaci ostvareni tijekom 2011. godine iznose 1.806.991 KM. Izdaci se odnose na nabavu zgrada (1.130.783 KM), opreme (317.998 KM) i rekonstrukciju i investicijsko održavanje (358.210 KM).

Ministarstvo je u financijskim izvješćima iskazalo raspoloživa novčana sredstva po osnovu višegodišnjih kapitalnih ulaganja, prenesena iz 2010. godine, u iznosu od 5.726.651 KM. Dio u iznosu od 4.800.000 KM se odnosi na sredstava namijenjena za nabavu objekata u Berlinu, Beogradu i Zagrebu, a preostali dio u iznosu od 926.651 KM se odnosi na sredstva namijenjena za adaptaciju i opremanje zgrade u Bruxellesu za potrebe Misije BiH pri EU i Veleposlanstva BiH.

Za nabavu zgrade u Berlinu su realizirana sredstva u iznosu od 1.130.783 KM, a za opremanje i adaptaciju zgrade u Bruxellesu su utrošena ili rezervirana sredstva po potpisanim ugovorima u iznosu od 676.208 KM.

7. Bilanca stanja

Ukupna aktiva Ministarstva iskazana je u iznosu od 49.063.778 KM, a odnosi se na novčana sredstva (6.713.537 KM), kratkoročna potraživanja (332.193 KM), kratkoročne plasmane (1.823.434 KM), financijske i obračunske odnose sa drugim povezanim jedinicama (525.051 KM), kratkoročna razgraničenja (2.004.415 KM), stalna sredstva (37.636.211 KM) i dugoročne plasmane (28.937 KM).

Ukupna pasiva Ministarstva iskazana je u iznosu od 42.332.871 KM, a odnosi se na kratkoročne tekuće obveze prema dobavljačima (1.316.044 KM), obveze temeljem vrijednosnih papira (2.192 KM), obveze prema uposlenim (1.396.374 KM), financijske i obračunske odnose sa drugim povezanim jedinicama (9.227 KM), kratkoročna razgraničenja (1.972.823 KM) i izvore sredstava (37.636.211 KM).

- **Kratkoročna potraživanja**

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 332.193 KM, a najvećim dijelom se odnose na ostala potraživanja (178.302 KM), potraživanja po temelju viška rashoda (67.372 KM), sumnjiva i sporna potraživanja (17.202 KM). S obzirom da se predmetna salda prenose kao početna stanja iz ranijeg razdoblja nužno je izvršiti analizu istih kao i odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama.

- **Kratkoročni plasmani**

Kratkoročni plasmani su iskazani u iznosu od 1.823.434 KM, a najvećim dijelom se odnose na dane depozite za zakup poslovnih prostora i stanova uposlenih u diplomatsko-konzularnim predstavništvima. Ministarstvo je izvršilo analizu salda iskazanih na predmetnim kontima i konstatiralo da se u okviru istih nalaze određena

potraživanja za koja je procijenjeno da je značajno smanjena mogućnost naplate, te je izvršena ispravka vrijednosti u iznosu od 283.409 KM.

- **Kratkoročna razgraničenja**

Kratkoročna razgraničenja iskazana u okviru aktive najvećim dijelom se odnose na negativne tečajne razlike (1.786.918 KM), a u okviru pasive na pozitivne tečajne razlike (1.468.190 KM).

Budući da se proračunska sredstva Ministarstvu odobravaju u fiksnom iznosu u KM, a financiranje DKP mreže obavlja u valutama zemalja prijema javlja se potreba obračuna tečajnih razlika zbog promjene tečaja pojedinih valuta. Smatramo da je nužno razmotriti pitanje evidentiranja tečajnih razlika s aspekta primjene važećih računovodstvenih načela, a samim tim i s aspekta utjecaja na izvršenje proračuna.

Također napominjemo da je u okviru aktivnih vremenskih razgraničenja potrebno analizirati potražni saldo (535.756 KM) na pozicijama razgraničenih prihoda, kao i saldo (202.351 KM) na poziciji sravnjenja razgraničenih rashoda i prihoda za MVP iz ranijeg perioda.

- **Stalna sredstva**

Na poziciji sredstava u pripremi iskazan je saldo u iznosu od 1.867.646 KM, a najvećim dijelom se odnosi na različite vrste ulaganja u objekat u sjedištu Ministarstva u tijeku 2006., 2007. i 2008. godine.

Neophodno je da Ministarstvo izvrši detaljnu analizu salda na naprijed navedenim kontima, te da u koordinaciji sa Ministarstvom financija i trezora BiH izvrši odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama u cilju pouzdanog finansijskog izvještavanja.

- **Popis sredstava, obveze i potraživanja**

U cilju provođenja godišnjeg popisa imovine, obveza i potraživanja, Ministarstvo je donijelo interne akte (odluku o popisu, naputak i plan vršenja popisa, rješenje o imenovanju povjerenstava za popis i dr.), te u tom smislu poduzelo određene aktivnosti. Međutim, uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da u tekućoj godini nije izvršen sveobuhvatan popis tako da nije bilo moguće u cijelosti izvršiti usuglašavanje stanja izraženog u poslovnim knjigama sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Sukladno odredbama Pravilnika o računovodstvu proračuna institucija Bosne i Hercegovine i Naputka o vršenju popisa imovine i obveza proračunskih korisnika-institucija BiH na dan 31.12. tekuće godine proračunski korisnici najmanje jednom godišnje usuglašavaju stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom). Popisom se utvrđuje stvarno stanje stvari, materijalnih i sličnih prava, potraživanja i obveza na 31. prosinca tekuće godine. Nakon razmatranja izvješća o izvršenom popisu i donošenja potrebnih odluka nužno je

izvršiti odgovarajuća knjiženja u cilju svođenja knjigovodstvenog stanja na stvarno stanje utvrđeno popisom.

Kada je riječ o popisu stalnih sredstava konstatirano je kako Ministarstvo nije poduzimalo aktivnosti po preporukama Središnjeg popisnog povjerenstva iz 2009. i 2010. godine (nisu provedene odluke o otpisu, nisu propisane jasne procedure u procesu prijema i stavljanja u upotrebu novonabavljenih stalnih sredstava, kao i u procesu kretanja stalnih sredstava između organizacijskih jedinica i sl.). U tekućoj godini nije izvršen sveobuhvatan popis stalnih sredstava tako da nije bilo moguće u cijelosti usporediti knjigovodstveno i stvarno stanje.

Popis potraživanja i obveza vrši se na temelju otvorenih stavki u knjigovodstvu, s tim što povjerenstvo za popis treba provjeriti, utvrditi i cijeniti uzroke tih otvorenih stavki, njihovu realnost i dr., a kako je to definirano važećim propisima. Premda je Odsjek za financije poduzeo određene aktivnosti u cilju pripreme ovog dijela popisa povjerenstva nisu u cijelosti postupila na naprijed opisan način nego su u pojedinim slučajevima samo konstatirale da je potrebno izvršiti uvid u financijsku dokumentaciju kako bi se utvrdilo stvarno stanje potraživanja i obveza, te preporučile da se u koordinaciji sa Ministarstvom financija i trezora BiH riješi pitanje salda na pojedinim kontima.

Također, uvidom u raspoloživu dokumentaciju konstatirano je da rokovi, propisani internim aktima za dostavljanje izvještaja pojedinih popisnih komisija, nisu ispoštovani, što je dovelo do toga da je Izvješće Središnjeg popisnog povjerenstva usvojeno 27.02.2012. godine, te stoga donesene odluke o načinu knjiženja inventurnih razlika, rashodovanju stalnih sredstava i sl. nisu mogle biti proknjižene u poslovnim knjigama do roka propisanog za predaju godišnjih financijskih izvješća.

Posljedica navedenog je da nije u cijelosti postignuta temeljna svrha popisa, a to je utvrđivanje stvarnog stanja pozicija sredstava, obveza i potraživanja i usuglašavanje stanja izraženog u poslovnim knjigama s tim stvarnim stanjem čime se dovodi u pitanje točnost predmetnih pozicija iskazanih u financijskim izvješćima.

U cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka Ministarstvo je u ožujku 2012. godini donijelo odluke o formiranju Povjerenstva za popis osnovnih sredstava i usuglašavanje s knjigom osnovnih sredstava prema preporukama Središnjeg popisnog povjerenstva i Povjerenstva za praćenje realizacije preporuka Središnjeg popisnog povjerenstva. Također, zbog uvođenja novog programa za evidenciju stalnih sredstava na razini institucija BiH u 2011. godini izvršeno je djelomično prilagođavanje postojeće evidencije zahtjevima tog programa, a započete aktivnosti su nastavljene u 2012. godini.

Preporučamo Ministarstvu da nastavi sa započetim aktivnostima i poduzme dodatne mjere koje će osigurati potpunost, sveobuhvatnost i pravovremenost svih popisnih aktivnosti u cilju pouzdanog financijskog izvješćivanja.

8. Javne nabave

Cijeneći potrebe za ugovaranjem roba, radova i usluga u Ministarstvu i značajnost iznosa sredstava koji se troši putem javnih nabave, može se zaključiti da proces javnih nabava nije sustavno uređen i dugogodišnji je problem koji se kontinuirano nastavio u 2011. godini. Ministarstvo je u tijeku 2011. godine uspjelo provesti određeni broj

procedura koje su provedene u duhu zakona, međutim i dalje je prisutan problem nezavršavanja procedura ugovaranja u tijeku godine, a konstantno su vršene nabave roba i usluga za potrebe Ministarstva kao što je održavanje vozila, pranje vozila, uredski materijal, hotelski smještaj, pokloni i dr.

Složen i neorganiziran sustav javnih nabava je evidentan pri ugovaranju potreba DKP mreže, gdje se od predstavništva do predstavništva prikupljaju tri ponude za određenu nabavu i šalju na odobrenje u sjedište što u velikoj mjeri komplicira proces nabava u smislu efikasnosti kao i ekonomičnosti takvog načina ugovaranja i nabave.

Ako se u obzir uzme činjenica da je poslove javnih nabava, izradu tenderske dokumentacije i ugovaranje vodila osoba koja je angažirana po ugovoru o djelu jasno se može identificirati kompletna sustavna neorganiziranost i nefunkcionalnost procesa nabava u Ministarstvu.

Nužno je da Ministarstvo izvrši detaljnu analizu kompletnog procesa javnih nabava i poduzme konkretne aktivnosti koje će doprinijeti uspostavljanju sustavno neorganiziranog procesa javnih nabava sa svim elementima zakonitosti i funkcionalnosti.

Također se preporuča Ministarstvu da u suradnji sa Agencijom za javne nabave BiH, ugovaranja potreba diplomatsko-konzularnih predstavništva pokuša izvršiti sukladno dobrim europskim praksama u cilju postizanja zadovoljavajuće efikasnosti i ekonomičnosti nabava kao i osiguranja nesmetanog funkcioniranja DKP mreže.

9. Prihodi

Ministarstvo ostvaruje prihode temeljem obavljanja konzularnih poslova koji obuhvaćaju zaprimanje i obradu zahtjeva za izdavanje putovnica, izdavanje putnih listova, izdavanje viza, ovjeru potpisa, rukopisa i prijepisa, izdavanje potvrda o carinskim olakšicama itd. Relevantnim propisima definirana je visina naknada, odnosno administrativnih taksi, način uplate i transfera sredstava na Jedinostveni račun trezora. Prihode evidentira Ministarstvo financija i trezora BiH u okviru konsolidirane Glavne knjige trezora.

Interna revizija Ministarstva je konstatirala određene slabosti u funkcioniranju sustava internih kontrola u procesu naplate prihoda (u pojedinim slučajevima ne postoje dokumenti na temelju kojih bi se pouzdano mogao utvrditi ukupan broj zaduženih putnih listova i stikera za vize, ne postoje evidencije o utrošenim stikerima viza i gotovinskim uplatama, na uplatnicama nije moguće vidjeti na koga se odnose niti na koju vrstu usluga i sl.), te dala određene preporuke za rješavanje predmetnog pitanja.

Nužno je da Ministarstvo analizira proces naplate prihoda, donese odgovarajuće naputke i osigura adekvatno praćenje realizacije kako bi se na pouzdan način mogla kontrolirati i utvrditi visina ostvarenih prihoda.

10. Ostalo

- Programi posebnih namjena

SEE-ERA.NET: Raspoloživa sredstva po ovom programu u iznosu od 4.093 KM prenesena su iz 2010. godine u 2011. godinu. U tijeku 2011. godine nije bilo promjena po ovom programu, te su neutrošena sredstva u navedenom iznosu prenesena u proračun za 2012. godinu.

Evakuacija BH državljana iz Libije: Odlukom Vijeća ministara BiH odobrena su sredstva iz tekuće proračunske rezerve u iznosu od 245.126 KM u svrhu plaćanja čarter letova za evakuaciju državljana Bosne i Hercegovine iz ratom zahvaćene Libije. Plaćeni troškovi su evidentirani u okviru programa posebne namjene.

- **Donacije**

Ministarstvo je u 2011. godini raspolagalo sa doniranim novčanim sredstvima u iznosu od 608.670 KM. Radi se o redovitim donacijama za pokriće dijela troškova veleposlanstava BiH u Abu Dhabiju, Ankari i Kuvajtu.

U glavnoj knjizi Ministarstva iskazani su prihodi od novčanih donacija i isti su uključeni u zbirni obrazac 2-Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama. Međutim, Ministarstvo je propustilo sačiniti pojedinačne obrasce broj 2 za rashode neposredne potrošnje i za rashode po programima posebnih namjena (što uključuje namjenska sredstva od novčanih donacija i grantova i sl.), a kako je to propisano instrukcijama Ministarstva financija i trezora BiH za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna.

Nužno je u koordinaciji sa Ministarstvom financija i trezora BiH riješiti pitanje načina evidentiranja pokrića tekućih izdataka iz novčanih donacija i načina iskazivanja istih u financijskim izvješćima.

- **Potencijalne obveze**

Prema raspoloživim podacima Ministarstvo je tužena strana u sudskim sporovima iz radno-pravnih odnosa, a ukupan iznos potraživanja je oko 1.215.000 KM. Pravobranilaštvo BiH zastupa Ministarstvo u ovim predmetima, a obveze izmiruje Ministarstvo financija i trezora BiH sa pozicije izravnih transfera sa Jedinog računa trezora. Imajući u vidu činjenicu kako Ministarstvo nije jedini sudionik u ovom procesu, te da nisu precizno definirane obveze i odgovornosti svih sudionika, a koje su prije svega vezane za način izvješćivanja o pokrenutim i realiziranim sporovima, konačan ishod po ovom pitanju se zasada ne može utvrditi.

- **IT revizija**

Ministarstvo ima kompleksan i prostorno raspoređen informacijski sustav koji se sastoji od više fizički i logički odvojenih segmenata, sa različitim tipovima komunikacija i baza podataka. Provedba svih planiranih aktivnosti u 2011. godini bila je limitirana nedovoljnim proračunskim sredstvima kao i činjenicom da nije došlo do promjene sistematizacije te popunjavanja Odsjeka stručnim ljudima, naročito u dijelu koji se odnosi na pozicije sa VSS-om. Nedostatak proračunskih sredstava može izazvati određene rizike sa aspekta funkcionalnosti i održivosti, a svakako sprječava mogućnost daljnjeg razvoja.

Prethodno u određenim segmentima poslovanja izaziva poteškoće, u smislu kreiranja detaljnih opisa podsustava i cjelokupnog sustava, te planova daljnjeg razvoja istih. I pored navedenog Odsjek za informacijski sustav i komunikacije je uspio proširiti informacijski sistem. Implementiran je sustav za izdavanje biometrijskih putnih isprava u pet diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH, sustav upravljanja dokumentima i dio sustava integralne zaštite.

Revizijom je utvrđeno kako ne postoji kreirana strategija razvoja informacijskog sustava kao ni plan sigurnosti sustava. Postupak testiranja ispravnosti rezervnih kopija se ne provodi. Sustav za upravljanje dokumentima je implementiran na platformi koja je potpuno virtualizirana. Ministarstvo koristi licenciran Microsoft softver na radnim stanicama i serverima, kao i licenciran antivirusni softver TrendMicro.

Kako bi unaprijedili postojeći informacijski sustav Ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

- **Izvršiti analizu postojećeg hardvera i napraviti prijedlog za zanaavljanje serverske opreme i pravovremeno unaprjeđenje postojeće platforme.**
- **Razmotriti mogućnosti popunjavanja Odsjeka za informatiku i telekomunikacije, čime bi se stvorili preduvjeti za kreiranje potrebnih i detaljnih procedura i opisa vezanih za rad sustava, kao i mogućnosti kvalitetnijeg održavanja i daljeg razvoja sustava. Prethodno bi rezultiralo smanjenjem rizika funkcionalnosti i održivosti sustava.**
- **Nastaviti projekt izgradnje i povezivanja informacijskih sustava diplomatsko-konzularnih predstavništava sukladno planu.**
- **Kreirati i usvojiti strategiju razvoja informacijske tehnologije, te istu u cijelosti usuglasiti s poslovnim ciljevima organizacije.**
- **Kreirati plan sigurnosti sustava u okviru koga bi trebalo definirati fizička i logička načela zaštite kao dijelove sigurnosnog upravljanja informacijskim sustavom. Usvojiti Disaster Recovery procedure i omogućiti periodičnu provedbu postupka testiranja ispravnosti rezervnih kopija kako bi povećali razinu sigurnosti rada informacijskog sustava.**
- **Nastaviti projekt modernizacije virtualizacijom postojećih segmenata informacijskog sustava (domen kontroler, e-mail, ...) po prioritetima.**
- **Iskoristiti pogodnosti ESA ugovora i pravo na korištenje Microsoft Forefront Endpoint Protection antivirusnih licenci, te time smanjiti troškove za navedenu uslugu.**

Računovodstveni sustav za poslovanje mreže diplomatsko-konzularnih predstavništava (DKP) funkcionira tako što se za 19 DKP-a vrši učitavanje podataka dostavljenih iz DKP-a, dok se podaci za preostala DKP-a unose u Ministarstvu. Proces učitavanja podataka u ISFU, započinje dostavom prazne xls tablice u DKP, koja se u DKP-u popunjava i elektronskim putem dostavlja u Ministarstvo. Ministarstvo zatim vrši prebacivanje dostavljenog xls fajla na radnu stanicu za pristup ISFU na kojoj se vrši učitavanje podataka iz xls fajla kroz ADI aplikaciju u ISFU. Procedura učitavanja zahtijeva da se kroz ADI aplikaciju svako polje iz zaglavlja tablice pojedinačno čeka, a zatim se markiraju svi podaci iz tijela tablice, kopiraju i prebacuju u ADI fajl, nakon čega sustav dodjeljuje novi jedinstven ID broj. Na osnovu dodijeljenog ID broja dalje se u ISFU sustavu provjeravaju, rezerviraju, odobravaju i knjiže unesena sredstva. Pored dosta ručnih radnji koje operateri vrše prilikom učitavanja podataka u ISFU kroz ADI aplikaciju, obrada podataka se vrši i na prilično zastarjelim konfiguracijama što usporava rad.

Mišljenja smo kako treba uraditi dodatnu automatizaciju ADI aplikacije kako bi se xls fajl koji se dobije iz DKP-a mogao izravno učitati u ISFU. Time bi smanjili broj ručnih radnji operatera prilikom učitavanja podataka i mogućnost greške, a ubrzali bi proces obrade podataka. S tim u vezi Ministarstvo treba zajedno sa Ministarstvom financija i trezora BiH iznaći najbolje rješenje i unaprijediti postojeću ADI aplikaciju. Preporučamo i zamjenu starih radnih stanica i instalaciju novih računara za potrebe unosa u ISFU kako bi unaprijedili ovaj segment poslovanja.

11. Korespondencija

Ministarstvo nije u ostavljenom roku dostavilo komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2011. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2011. godinu.

Voditelj tima za financijsku reviziju

Mirsada Sijamić, viši revizor

Rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju

Miro Galić, viši revizor

U reviziji sudjelovali:

Nada Laco, revizor

Dragan Vukajlović, revizor

Slaviša Vuković, IT revizor

Rukovoditelj Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete

Dragoljub Kovinčić, viši revizor

III. PRIVITAK

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2011. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04 i 49/09), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07) i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH (Protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj 01-St4-16-1810/05 od 30.05.2005. godine). Rukovodstvo je također obavezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2011. godinu (Službeni glasnik BiH broj 12/12) i pratećim nalogima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja i rezultate poslovanja Ministarstva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 22.03.2012

Ministar

Zlatko Lagumdžija

Pregled rashoda proračuna za 2011. godinu

Naziv institucije: Ministarstvo vanjskih poslova BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usuglašavanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	53.218.520	0	53.218.520	53.218.513	100
Bruto plaće i naknade	24.903.591		24.903.591	24.903.590	100
Naknade troškova uposlenih	12.189.285		12.189.285	12.189.284	100
Putni troškovi	1.790.087		1.790.087	1.790.086	100
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	1.518.000		1.518.000	1.517.999	100
Izdaci za energiju i kom. usluge	1.402.957		1.402.957	1.402.956	100
Nabava materijala	401.638		401.638	401.638	100
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	607.643		607.643	607.643	100
Unajmljivanje imovine i opreme	5.339.874		5.339.874	5.339.874	100
Izdaci za tekuće održavanje	558.703		558.703	558.703	100
Izdaci za osiguranje	487.409		487.409	487.408	100
Ugovorene usluge i druge usluge	4.019.333		4.019.333	4.019.332	100

2. Kapitalni izdaci	1806992	0	1.806.992	1.806.991	100
Nabava zemljišta			0		
Nabava građevina	1130783		1.130.783	1130783	100
Nabava opreme	317.999		317.999	317.998	100
Nabava ostalih stalnih sreds.			0		
Rekonstrukcija i inves.održ.	358.210		358.210	358.210	100

3. Tekući grantovi	249.219	0	249.219	245.126	98
	245.126		245.126	245.126	100
	4.093		4.093	0	0

I. Ukupno (1+2+3)	55.274.731	0	55.274.731	55.270.630	100
II. Prosječan broj uposlenih					

4. Novčane donacije			0	0	

Rukovodstvo je ova izvješća odobrilo dana 22.03.2012. godine.

Ministar:

Bilans stanja na dan 31.12.2011. godine

Naziv institucije: Ministarstvo vanjskih poslova BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2010	31.12.2011.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	11.252.482	11.398.630	101
Novčana sredstva	6.536.338	6.713.537	103
Kratkoročna potraživanja	390.893	332.193	85
Kratkoročni plasmani	1.901.578	1.823.434	96
Interni finansijski odnosi	674.354	525.051	78
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja	1.749.319	2.004.415	115
2. Stalna sredstva	37.523.650	37.665.148	100
Stalna sredstva	47.681.505	49.457.739	104
Ispravka vrijednosti	10.186.792	11.821.528	116
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	37.494.713	37.636.211	100
Dugoročni plasmani	28.937	28.937	100
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	48.776.132	49.063.778	101

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	4.935.590	4.696.660	95
Kratkoročne tekuće obveze	1.713.448	1.316.044	77
Obveze po osnovu vrijednosnih papira	2.192	2.192	
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema zaposlenima	1.356.654	1.396.374	103
Interni finansijski odnosi	7.753	9.227	119
Kratkoročna razgraničenja	1.855.543	1.972.823	106
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	37.494.712	37.636.211	100
Izvori sredstava	37.494.712	37.636.211	100
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	42.430.302	42.332.871	100
------------------------------	-------------------	-------------------	------------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je ova izvješća odobrilo dana 22.03.2012. godine

Ministar: